

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNING

Mindre skogsbrand 1 km nordost om X-by.

OBJEKTET

Mycket tät skog som till stora delar består av lövskog. Skogen är dock "marmorerad" med diverse barrträdsområden, mest gran. Normalt är denna skog inte utsatt för skogsbränder, efter denna sommars torka har brandrisken dock varit hög även här. I närheten av branden finns en ca 500 x 500 meter stor mosse.

HÄNDELSEN

Stort larm X-stad samt larm C-jour (jag själv) inkommer 17.10 på eftermiddagen. Ett förbipasserande flygplan har sett att det brinner kraftigt (6-7 meter höga lågor i skogen), ca 1 km norr om X-by (adressangivelsen visar sig sedermera vara något missvisande). Bilarna A, B, och C (totalt 11 man) samt D (C-Jour) anländer ca 17.30 och ser då ingen brand: Man tar av mot gården X och delar på styrkorna för sökning väster-öster, och söderut. En grupp skickas österut genom skogen mot fälten söder om torvmossen. Jag åker ner på fälten söder om torvmossen. På vägens beskaffenhet och jourbilens dåliga markfrigång är det med nöd och näppe som bilen kan tas tillbaka till gården X. Ingen brand upptäcks. Klockan ca 18.30: Jag och insatsledaren får kontakt med ägaren till gården som berättar att han tröskat på fälten längst österut, och han är rädd att det kan ha slagit eld i samband med detta. Jag och insatsledaren följer med gårdsägaren i hans pickup för en kontroll av fälten. En styrka går österut på Z-vägen för att se om man kan se något från den östra sidan av skogen. Ingen brand upptäcks. Klockan ca 19.00. Man kontrollerar om det kan vara en bevattningspump som en granne har vid en bevattningsdamm som kan ha brunnit. Så är inte fallet.

Jag, insatsledaren och gårdsägaren upptäcker brandlukt i sydvästra delen av fälten som slagits under dagen. Vi uppfattar det som att brandlukten kommer från sydväst, insatsledaren och jag ger oss ut i skogen den riktningen. Vi går uppskattningsvis ett par hundra meter i sydvästlig riktning utan att hitta något, rökluften varken till- eller avtar. Klockan ca 19.30. Det är mycket svårt att orientera sig i skogen och vi inser att det enda raka är att larma brandflyget. Jourhavande på brandflyget svarar av någon anledning inte på sökningen, men en "ledig" flygare från länet meddelar att han kan gå upp. Ca 20.15 hör vi flygplanet komma in över skogen och trots upprepade försök att få kontakt med planet (kanal 55 och 02) så lyckas inte detta. Planet cirklar över området (1000 x 1000 meter) där vi trodde att branden var. 20.45 kontaktar SOS mig och meddelar att flygledartornet i Z-stad fått kontakt med planet på flyg-VHF:en (han hade inte fått med sig brandflygsradion). Han säger att det fortfarande brinner i skogen.

Det börjar skymma och jag inser att vi inte kommer hinna åtgärda branden innan det blir mörkt. Efter kontakt med reh och befälsgenomgång bestäms att vi får ha brandvakt som bevakar branden under natten. 06.00 nästa dag åker jag ner och skriver ut kartor från Autokavy där man kan se olika vegetationstyper. En karta lämnas till brandman NN som följer med brandflyget (med radio!) från W-stad. Jag och insatsledaren åker ner till den bevattningsdamm som vi sedermera kom att ta vatten ifrån. Därifrån får vi, var tionde meter, vägledning av brandflyget mot branden. Ca 200 meter in i skogen från dammen hittas till slut branden. Skogen var så tät att vi inte såg branden förrän vi var ca 20 meter från den. Vi drar litet larm X-stad.

½ meter av jordlagret har brunnit bort på en yta av ca 100-150 m². När vi anländer brinner det endast med låga i ena kanten. "Gropen" är dock som en kolmila, ca 15- 20 grannar har rasat då deras rötter brunnit av. Insatsledaren avvaktar vid branden medan jag irrar mig tillbaka (vilket går bra efter en och annan "styrning" från

"kamraterna" vid dammen. När jag kommit tillbaka ropar insatsledaren att det är bråttom för branden har tagit fart igen och hotar rasa iväg. Gropen vattenfylldes för att få stopp på markbranden. Efter att ha fått fram vatten är branden släckt på ca 4-5 timmar. Tur i oturen var att dammen låg förhållandevis nära brandhärden.

UNDERSÖKNING

Till en början var vi övertygade om att det var ett åsknedslag som orsakat branden. Två dagar innan branden upptäcktes hade det åskat i området. I samband med släckningen upptäcks resterna av en koja som består av färskt avbrutna grenar. Det troliga är att barn har lekt i skogen och gjort upp eld.

SPRIDNINGSRISK

Brandriskvärde var E (extremt torrt). Hade det börjat blåsa det minsta hade vi fått bekämpa en mycket större brand. Med rådande förhållanden i skogen hade helikopterhjälp varit nödvändig.

SLUTSATSER

Startutrymme: Skog invid koja. Startforemål: Okänt.

ERFARENHETER/FÖRSLAG

I det här fallet så hade man kanske haft hjälp av stegbil för att lokalisera branden. Brandflyg (med radio) bör larmas tidigt om man har problem med lokaliseringen. Ev. kan GPS vara ett hjälpmedel då man skall ta sig fram i så här besvärlig terräng. Då insatsen inte "kom igång", samtidigt som styrkorna var utspridda över ett stort område, så blev det oklara roller mellan insatsledare och C-jour. Detta medförde att personalen inte fick den information som de skulle ha. En uttalad brytpunkt skulle ha förenklat kommunikationen.